

Motion till riksdagen 2009/10:A282

av **Otto von Arnold m.fl. (kd)**

Obligatorisk arbetslöshetsförsäkring

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att garantera alla som blir arbetslösa en grundläggande ekonomisk trygghet i form av en allmän obligatorisk arbetslöshetsförsäkring.

Motivering

Allians för Sverige pekade inför valet 2006 på det orimliga i att hela 700 000 personer saknade arbetslöshetsförsäkring. För att garantera alla arbetslösa en grundläggande ekonomisk trygghet lovade därför Allians för Sverige att införa en allmän obligatorisk arbetslöshetsförsäkring.

Statens utredning

Alliansregeringen tillsatte efter maktskiftet 2006 en utredning med uppdrag att föreslå hur arbetslöshetsförsäkringen skulle kunna omformas till att bli en obligatorisk försäkring som vid arbetslöshet ger alla som uppfyllt ett arbetsvillkor en inkomstrelaterad ersättning.

Utgångspunkten för utredningen var att alla som förvärvsarbetar ska ha ett inkomstrelaterat ekonomiskt skydd vid arbetslöshet. Vidare sades att de personer som idag är medlemmar i en arbetslöshetskassa och i den nuvarande medlemsbaserade arbetslöshetsförsäkringen skulle beröras så lite som möjligt av förslaget. Det som krävdes var alltså en kompletterande arbetslöshetsförsäkring för de personer som inte var medlemmar i en arbetslöshetskassa.

Som särskild utredare utsågs Sören Öman. Han presenterade sitt förslag om en obligatorisk arbetslöshetsförsäkring i utredningen SOU 2008:54. Sören Öman kom i sin utredning fram till att det var fullt möjligt att införa en obli-

Fel! Okänt namn på

gatorisk arbetslöshetsförsäkring med ökad trygghet för alla som inte är med i en arbetslöshetskassa och samtidigt ha kvar dagens arbetslöshetskassor.

I det förslag som Sören Öman lämnade ska den som inte är med i en arbetslöshetskassa ändå kunna få en inkomstrelaterad ersättning vid arbetslöshet med upp till 680 kr per dag i stället för grundbeloppet på 320 kr. En annan föreslagen förbättring var att slopa det så kallade medlemsvillkoret med krav på att betala medlemsavgifter i minst tolv månader innan den inkomstrelaterade arbetslöshetsersättningen betalas ut.

Sören Öman föreslog att den som inte är medlem i en arbetslöshetskassa får betala en statlig arbetslöshetsförsäkringsavgift om de totala arbetsinkomsterna överstiger 2,7 prisbasbelopp (115 560 kr för 2009) under ett år i stället för den normala medlemsavgiften. Enligt förslaget ska avgiften ligga på den högsta gällande medlemsavgiften i någon arbetslöshetskassa. Den som är arbetslös får betala en avgift som är 300 kr i månaden lägre.

Obligatorisk arbetslöshetsförsäkring

När Allians för Sverige tog över regeringsmakten saknade som tidigare nämnts 700 000 personer en arbetslöshetsförsäkring. Då var försäkringen skattefinansierad till 90 procent. Efter att alliansregeringen höjde egenavgiften och differentierade avgiften efter arbetslöshetsnivån bland medlemmarna i de olika arbetslöshetskassorna ökade emellertid denna siffra. Ett år efter den ökade egenfinansieringen hade ytterligare 400 000 personer lämnat arbetslöshetsförsäkringen. Detta trots att den ökade egenfinansieringen av arbetslöshetsförsäkringen med råge kompensades av sänkt inkomstskatt genom det så kallade jobbskatteavdraget. Det ledde också till att alliansregeringen justerade medlemsavgiften för arbetslöshetskassorna i syfte att dämpa kostnaderna för den enskilde.

Man kan så här i efterhand diskutera hur det kom sig att ett så pass stort antal personer valde att lämna arbetslöshetsförsäkringen. En orsak kan vara att Sverige vid detta tillfälle ännu befann sig i en förhållandevis stark konjunktur och de som gick ur tog en kalkylerad risk att inte drabbas av arbetslöshet. Vad än skälet för att lämna arbetslöshetsförsäkringen var kan man så här i efterhand tycka att det hade varit klokt om den obligatoriska arbetslöshetsförsäkringen hade införts samtidigt som egenfinansieringen av arbetsgi-
varavgiften reformerades.

Kristdemokraterna är principiellt för en obligatorisk arbetslöshetsförsäkring. Det är rimligt att alla har ett inkomstrelaterat skydd vid arbetslöshet på samma sätt som man kan ha det vid sjukdom. Den som har lägre risk för att drabbas av arbetslöshet bär solidariskt en del av kostnaden i en sådan försäkring på samma sätt som sker inom sjukförsäkringen.

Vi menar därför att regeringen skyndsamt bör bereda utredningsförslaget i syfte att införa en obligatorisk arbetslöshetsförsäkring för att garantera alla arbetslösa en inkomstrelaterad ekonomisk trygghet.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 2 oktober 2009

Otto von Arnold (kd)

Holger Gustafsson (kd)

Lars Gustafsson (kd)